

Kirgisistan tur/retur

Denne sommer satte jeg mine ben på usikker grund. Jeg vidste ikke præcis, hvad jeg skulle, jeg vidste ikke hvem, det var, jeg skulle møde, og jeg vidste, at de planer jeg havde, med al sandsynlighed ville blive lavet om.

Jeg rejste til Kirgisistan, et lille land i Centralasien, med den mission at give noget sundhedsfaglig undervisning til et lille lokalt kristent projekt støttet af Dansk Europamission. Det vil sige, projektet er ikke kristent på papiret, da de ansatte så vil komme i karambolage med myndighederne og derved ikke få lov til at udføre deres arbejde i landsbyerne omkring den storby, de er baseret i. Projektet har til formål at undervise lokalbefolkningen i hygiejne, ernæring og andre mere sociale problematikker.

Jeg startede turen med at være det kulturelle indslag på en fire dages børnelejr for udvalgte børn fra de fattigste familier i landsbyerne. En uforglemmelig oplevelse med masser af kommunikative udfordringer og gensidig interesse for hinandens kulturer.

Sovjetunionens fald har ført til udviklingsstop

Kulturens og traditionens betydning er en stor udfordring for både den sundhedsmæssige og evangeliserende del. Det er en utrolig stor omvæltning for et traditionelt kød- og mejeriproduktsspisende nomadefolk, at vænne sig til en kostanbefaling bestående af flere grøntsager og mindre kød og samtidig at skulle udelade nogle af de teskefulde sukker, der blev hældt i den bitre te til hvert eneste måltid.

Det har ikke bidraget til sundheden, at den offentlige sektor har måttet genopbygges fra bunden efter Sovjetunionens fald. Udviklingen på områder som landbrug, sundhedssystem og rent drikkevand er stået stille, hvis ikke ligefrem gået tilbage. Jeg endte med kun at undervise én dag, og bruge det meste af min tid på at observere projektet, kulturen og kirkesituationen. Det gav mig også en bedre forståelse for at tilrettelægge undervisningen, så den blev mere målrettet.

Store fordomme om kristendom

Den traditionelle tro, islam, er ligeledes stærkt traditionspræget og uden dybde. Islamismen har derved stærk kulturel betydning, hvilket gør konvertering til andre religioner til en rebelsk traditionsbrydende handling. Holdningen er, at man tilhører den religion, ens etnicitet traditionelt tilhører. Jeg var derfor som europæer pr. definition kristen.

Fordommene om kristendommen var dog den knude, de kristne på projektet var i gang med at løsne. Det var en udfordrende situation. En for stor markering af troen ville ødelægge alt samarbejde med landsbyerne og føre til forbud mod at komme tilbage. I værste fald ville politiet lukke projektet. Strategien var derfor at lade handlingerne tale og bede for de lokale, som på et tidspunkt forhåbentlig ville få nys om, at det var kristne mennesker, der kom og underviste og hjalp dem.

Udfordringen var ikke alene arbejdet, men også de ansattes privatliv. Størstedelen af de ansatte var kristne kvinder, hvis mænd ikke var kristne (eller i hvert fald ikke turde bekende troen i frygt for at miste job og status).

Den samme udfordring føler jeg også, jeg kan relatere til her hjemme, men jeg ved i det mindste, at jeg har den juridiske ret til at tro, hvad jeg vil, og erklære det. Det sociale tabu og stigmatisering frygter jeg stadig for, selvom jeg ved, jeg intet har at frygte, når Gud er med mig.

Tobias Lyster Kjøller er stud.med.